

Handläggare
Stefan Larsson Lindmark
Telefon: 08-50808494

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2025-12-18

Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Förskolenämnden har tagit fram ett förslag om ändringar i stadens riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid.

De föreslagna ändringarna i riktlinjerna utgår från ett förtydligat och förstärkt barnperspektiv som bland annat innebär utökade öppettider, ett avsnitt om barn i behov av extra stöd, att vårdnadshavare med delad vårdnad har mer långtgående gemensamt ansvar och att enskilda utförares möjlighet att söka tillstånd och få bidrag för att bedriva omsorg på obekväm arbetstid tas bort.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att riktlinjerna revideras och till de föreslagna förändringarna. Stadsdelsförvaltningen anser att de föreslagna ändringarna utgår från barnets bästa.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått revidering av Riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid på remiss av kommunstyrelsen. Svar ska inkomma senast den 30 december 2025. Remissen har skickats till samtliga stadsdelsnämnder och stadsledningskontoret.

Ärendet

Förskolenämnden har i budget 2025 fått i uppdrag av kommunfullmäktige att revidera riktlinjer för omsorg för på obekväm arbetstid.

I 25 kap. 5§ skollagen (2010:800) anges att kommuner, med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete och familjens situation i övrigt, ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs.

Stockholms stad erbjuder omsorg på obekväm arbetstid för barn till vårdnadshavare som har sin huvudsakliga försörjning genom förvärvsarbete där arbetstiderna ligger utanför ordinarie förskola/fritidshem/fritidsklubbs ramtider, kl. 06.30-18.30.

Riktlinjerna gäller för den åldersgrupp som erbjuds omsorg på obekväm arbetstid, det vill säga barn i åldern 1–13 år. För 13-åringar till och med skolavslutning på vårterminen det år de fyller 13 år.

Förskoleförvaltningen beskriver att barnperspektivet och en bra verksamhet för barn är en utgångspunkt i den föreslagna revideringen av riktlinjerna.

Förskoleförvaltningen föreslår att revidera riktlinjerna enligt följande:

- Utökning av öppettider till kl.17.30-07.30 från kl. 18.30 – 06.30. Ändringen föreslås för att barnet kan äta middag och frukost på mer lämpliga tider och möjliggör för vårdnadshavare att själva hämta och lämna sina barn i dygnet runt-verksamheter.
- Att omsorg i hemmet används restriktivt och efter särskild prövning av behov.
- Ett tillägg av avsnitt om barn i behov av särskilt stöd i omsorg på obekväm arbetstid.
- Att vårdnadshavare med delad vårdnad har mer långtgående gemensamt ansvar för att tillgodose barnets omsorgsbehov utanför förskola/fritidshem/fritidsklubbs ordinarie öppettider.
- Tydligare intyg från arbetsgivare med specificerade arbetstider för den enskilde vårdnadshavaren.
- Kontaktuppgifter och befattning för den som utfärdat intyg från arbetsgivaren.

Förskoleförvaltningen föreslår även att enskilda utförares möjlighet att söka tillstånd och få bidrag för att bedriva omsorg på obekväm arbetstid tas bort från riktlinjerna. Förskoleförvaltningen menar att tillgång till omsorg på obekväm arbetstid är god. Nyttjandegraden av omsorg på obekväm arbetstid är låg. Det bedöms därför inte resurseffektivt att ge bidrag till enskild huvudman för att bedriva verksamhet på obekväm arbetstid.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom förskoleavdelningen inom stadsdelsförvaltningen. Ärendet har behandlats av pensionärsrådet, rådet för funktionshinderfrågor och i förvaltningsgruppen.

Synpunkter framgår av protokoll eller separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att riktlinjerna revideras och att barnets bästa genomsyrar förändringarna. Revideringen av riktlinjerna påverkar stadsdelsförvaltningens verksamhet från och med 2026 när stadsdelsnämnden tillsammans med Södermalms stadsdelsnämnd tar över driften av omsorg på obekväm arbetstid.

Förvaltningen anser att justering av öppettider till kl.17.30-07.30 är gynnsamt för barnet då de kan äta middag och frukost på mer, för dem, lämpliga tider. Justerade öppettider möjliggör även för fler vårdnadshavare att själva hämta och lämna sina barn i dygnet runt - verksamhet.

Förvaltningen instämmer i förskoleförvaltningen tjänsteutlåtande som föreslår ett tydligare barnperspektiv i riktlinjerna för omsorg på obekväm arbetstid när det gäller följande:

- Att omsorg i hemmet används restriktivt och efter särskild prövning av behov.
- Ett särskilt avsnitt gällande barn i behov av särskilt stöd i omsorg på obekväm arbetstid.
- Att vårdnadshavare med delad vårdnad har mer långtgående gemensamt ansvar för att tillgodose barnets omsorgsbehov utanför förskola/fritidshem/fritidsklubbs ordinarie öppettider.
- Tydligare intyg från arbetsgivare med specificerade arbetstider för den enskilde vårdnadshavaren.
- Kontaktuppgifter och befattning för den som utfärdat intyg från arbetsgivaren.

Förvaltningen instämmer vidare i att förslaget om möjligheten för enskilda aktörer att söka bidrag tas bort, då behovet av kommunala platser bedöms vara tillgodosett.

Jämställdhetsanalys

Omsorg på obekväm arbetstid är viktigt för att främja jämställdhet, till exempel för vårdnadshavare som arbetar inom vården. Stadsdelsförvaltningen anser att riktlinjerna fortsatt ger bra förutsättningar för att omsorg på obekväm arbetstid och därmed arbete på obekväm arbetstid.

Ur ett samhällsperspektiv är en kvalitativ och ändamålsenlig verksamhet på obekväm arbetstid viktig. Flertalet som nyttjar omsorg på obekväm arbetstid är kvinnor inom vården. Det är av stor vikt att främja kvinnors möjlighet till förvärvsarbete och självförsörjning. Vid delad vårdnad är det därför viktigt att det i

riktlinjerna tydligt framgår att det gemensamma ansvaret för barnet består och därmed omfattar rimliga vistelsetider i omsorg på obekväm arbetstid.

Barnrättsanalys

Stadsdelsförvaltningen anser att de föreslagna ändringarna utgår från barnets bästa, särskilt att öppettider ändras så att barnet har möjlighet till måltider på bättre anpassade tider. Vidare anser stadsdelsförvaltningen att omsorg på obekväm arbetstid kan vara avgörande för en familjs försörjning och därmed kvaliteten på barnets livssituation, vilket är i enlighet med barnkonventionen artikel 3, barnets bästa och artikel 27, barn har rätt till den levnadsstandard som behövs för dess fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att barn i behov av särskilt stöd lyfts fram genom ett särskilt avsnitt i riktlinjerna. Genom att tydliggöra i riktlinjerna att verksamheten ska planera för barnets behov ökar möjligheten att barnet får rätt stöd och anpassningar.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Lena Forsberg
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Reviderade riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2025-11-28
Lena Forsberg, Avdelningschef	2025-11-28